

Den Haag, 28 maart 2018

Van 21 tot en met 23 februari jl. vond in Parijs de plenaire vergadering plaats van de Financial Action Task Force (FATF). De FATF is een internationaal orgaan dat samen met de zusterorganisaties ruim 190 jurisdicties bestrijkt. Doel van de FATF is op mondiaal niveau het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en andere hieraan verwante bedreigingen<sup>1</sup> voor de integriteit van het internationale financiële stelsel te voorkomen en te bestrijden. De FATF heeft hiertoe internationale standaarden vastgelegd die landen geacht worden te implementeren in hun nationale wet- en regelgeving en beleid – beter bekend als de 40 FATF-aanbevelingen.

Ik informeer uw Kamer, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid, over de belangrijkste onderwerpen die tijdens deze plenaire vergadering aan de orde waren.

### **Voorkomen en bestrijden van terrorismefinanciering**

De FATF heeft een nieuw operationeel werkplan vastgesteld om de preventie en bestrijding van terrorismefinanciering verder te versterken, met daarin de prioriteiten voor de komende periode. Het vorige operationele plan dateerde uit 2016 en was opgesteld in reactie op de aanslagen in Parijs. De maatregelen uit dat plan zijn uitgevoerd en de resultaten ervan zijn gepubliceerd in een verklaring op de website van de FATF.<sup>2</sup> De komende periode zet de FATF in op:

- verdere verbetering van de identificatie en het begrip van risico's op terrorismefinanciering, nationaal en internationaal;
- verdere verbetering van informatiedeling tussen autoriteiten onderling en met en binnen de private sector;
- bevordering van succesvolle opsporing, vervolging en veroordelingen van terrorismefinanciering;
- bevordering van een betere wereldwijde implementatie van de maatregelen ter zake, door nauwere samenwerking met de regionale organisaties in het FATF-netwerk.

Het operationele plan is een levend document, dat indien nodig zal worden aangepast aan de actualiteit.

### **Wederzijdse evaluaties van landen**

De FATF voert landenevaluaties uit, door middel van *peer reviews*. De huidige, vierde evaluatieronde beoordeelt of nationale regimes tegen witwassen en financieren van terrorisme niet alleen technisch voldoen aan de FATF-aanbevelingen, maar ook effectief zijn.

Tijdens deze plenaire vergadering is het evaluatierapport van IJsland besproken en vastgesteld. Naast een oordeel over de effectiviteit van het IJslandse regime bevat dit rapport aanbevelingen aan de IJslandse autoriteiten voor vervolgacties die IJsland naar de mening van de FATF dient te nemen om verbeteringen aan te brengen in het IJslandse regime.

<sup>1</sup> De FATF houdt zich in beperkte mate ook bezig met de bestrijding van de financiering van proliferatie. Eén van de 40 FATF-standaarden is hierop gericht.

<sup>2</sup> <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/fatf-action-under-2016-cft-plan.html>.

Het evaluatierapport zal in april 2018 worden gepubliceerd op de website van de FATF. Daar is ook de methodologie te vinden en de rapporten van alle landen die tot nu toe zijn geëvalueerd.<sup>3</sup>

Noorwegen en Spanje zijn al in 2014 geëvalueerd. Deze plenaire vergadering hebben voornoemde landen toegelicht welke vooruitgang zij sindsdien hebben geboekt bij de uitvoering van de door de FATF aanbevolen vervolgcacties. Deze bevindingen zullen binnenkort worden gepubliceerd op de FATF-website, in een «*follow up report*».

Brazilië bevindt zich sinds 2010 in het *follow-up* proces van de vorige, derde evaluatieronde, gericht op technische implementatie van de FATF-standaarden. Vooral de implementatie van de FATF-standaarden over gerichte financiële sancties tegen personen of entiteiten in verband met terrorismefinanciering («*targeted financial sanctions*», hierna TFS) is een punt van zorg. In november 2017 zijn afspraken gemaakt met Brazilië om de tekortkomingen in het Braziliaanse regime te adresseren. Deze plenaire vergadering is besproken dat Brazilië inmiddels voortgang boekt die in lijn is met deze afspraken.

### **Hoogrisico jurisdicties en overige jurisdicties die door de FATF gevolgd worden**

De FATF publiceert twee lijsten waarop jurisdicties staan met strategische tekortkomingen in hun nationale regimes ter voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. De eerste lijst is het zogeheten *public statement* en bevat jurisdicties die geen *commitment* tonen of onvoldoende voortgang hebben laten zien bij het aanpakken van hun strategische tekortkomingen en die een bedreiging kunnen vormen voor het internationale financiële systeem.<sup>4</sup>

Noord-Korea is wederom opgenomen in het *public statement* van 23 februari jl., met de oproep van de FATF aan alle leden en jurisdicties om effectieve tegenmaatregelen te nemen ter bescherming van het internationale financiële systeem.

Ook Iran staat nog steeds vermeld in het *public statement*, maar de oproep van de FATF om tegenmaatregelen te nemen tegen Iran is opgeschort. Iran is sinds juni 2016 bezig de strategische tekortkomingen in zijn nationale wetten ter voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering weg te nemen op basis van een met de FATF overeengekomen actieplan. De focus ligt hierbij in eerste instantie op *technische compliance* van Iran met de FATF-standaarden. Het actieplan is op 31 januari jl. verlopen en deze plenaire vergadering heeft de FATF de technische voortgang van Iran beoordeeld. De FATF heeft geconstateerd dat Iran concrete resultaten heeft geboekt, maar ook dat negen van de tien onderdelen nog niet volledig zijn afgerond. Op dit moment ligt een aantal wetsvoorstellen in het Iraanse parlement waarmee naar verwachting een aanzienlijk deel van de actiepunten zal worden geadresseerd. Tegen die achtergrond heeft de FATF besloten de opschorting van de oproep tot tegenmaatregelen te verlengen. De FATF roept Iran daarbij dringend op vooruitgang te boeken met de afronding van de openstaande punten van het actieplan, inclusief goedkeuring van de benodigde wetgeving.

<sup>3</sup> [http://www.fatf-gafi.org/publications/mutualevaluations/?hf=10&b=0&s=desc\(fatf\\_releasedate\)](http://www.fatf-gafi.org/publications/mutualevaluations/?hf=10&b=0&s=desc(fatf_releasedate))  
Van de 37 FATF leden zijn tot nu geëvalueerd Australië, België, Canada, Ierland, Italië, Maleisië, Mexico, Noorwegen, Oostenrijk, Portugal, Singapore, Spanje, Verenigde Staten, Zweden en Zwitserland. In het gehele FATF netwerk zijn inmiddels ruim 45 landen geëvalueerd. De evaluatie van Nederland staat voorlopig gepland voor de periode 2020–2021.

<sup>4</sup> <http://www.fatf-gafi.org/publications/high-riskandnon-cooperativejurisdictions/documents/public-statement-february-2018.html>.

Afhankelijk van de voortgang die Iran maakt, zal de FATF tijdens de volgende plenaire vergadering in juni 2018 de vervolgstappen bespreken. De tekst van het *public statement* over Iran, inclusief een overzicht van de openstaande actiepunten, is terug te vinden op de website van de FATF.<sup>5</sup>

De tweede lijst die de FATF publiceert is getiteld *Improving global AML/CFT compliance*.<sup>6</sup> Deze lijst bevat landen die strategische tekortkomingen hebben in hun nationale regimes ter voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, maar die gecommiteerd zijn om deze tekortkomingen aan te pakken. Deze plenaire vergadering is besloten Bosnië en Herzegovina van de lijst af te voeren, omdat het land significante vooruitgang heeft geboekt bij het adresseren van zijn tekortkomingen. Servië is aan de lijst toegevoegd, vanwege strategische tekortkomingen in het Servische nationale regime. In totaal staan nu negen landen op deze lijst.<sup>7</sup> Servië heeft zich politiek gecommiteerd deze tekortkomingen aan te pakken op basis van een actieplan dat is overeengekomen met de FATF en Moneyval, de regionale «zustervereniging» van de FATF waarvan Servië lid is.

De deelnemers van de Commissie meldplicht, waaronder alle toezichthouders voor de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft) en vertegenwoordigers van meldingsplichtige instellingen, worden op de hoogte gesteld van de FATF-lijsten. Ook publiceren De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten na elke plenaire vergadering een bericht op hun websites, met verwijzingen naar de nieuwe lijsten. Op diezelfde websites wordt toegelicht welke (aanvullende) maatregelen Nederlandse financiële instellingen dienen te nemen in het kader van de naleving van de Wwft, om het verhoogde risico ten aanzien van relaties met ingezetenen van deze landen en het uitvoeren van transacties van of naar deze landen te mitigeren.

### **Guidance** over bestrijding van proliferatiefinanciering

Een van de 40 FATF-aanbevelingen, aanbeveling 7, ziet op de bestrijding van de financiering van proliferatie van massavernietigingswapens. Landen dienen de resoluties van de VN-Veiligheidsraad over dit onderwerp meteen te implementeren en moeten er onder meer op toezien dat de relevante TFS worden gehandhaafd en niet worden ontweken. Deze plenaire vergadering heeft de FATF een geactualiseerde versie aangenomen van de guidance over toepassing van aanbeveling 7. Deze niet-bindende guidance moet landen helpen bij de implementatie van de aanbeveling en de relevante bepalingen uit de resoluties van de VN-veiligheidsraad. De guidance is gepubliceerd op de website van de FATF.<sup>8</sup>

<sup>5</sup> zie voetnoot 4.

<sup>6</sup> <http://www.fatf-gafi.org/publications/high-riskandnon-cooperativejurisdictions/documents/fatf-compliance-february-2018.html>.

<sup>7</sup> Ethiopië, Irak, Sri Lanka, Syrië, Trinidad en Tobago, Tunesië, Vanuatu, Jemen en Servië.

<sup>8</sup> «FATF Guidance on Counter Proliferation Financing – The Implementation of Financial Provisions of United Nations Security Council Resolutions to Counter the Proliferation of Weapons of Mass Destruction», <http://www.fatf-gafi.org/publications/financingofproliferation/documents/guidance-counter-proliferation-financing.html>.

## **Nieuwe technologieën**

Deze plenaire vergadering zijn de lopende initiatieven besproken op het gebied van *FinTech* en *RegTech*<sup>9</sup> tegen de achtergrond van de preventie en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. Ook doet de FATF onderzoek om beter inzicht te krijgen in eventuele risico's op witwassen en terrorismefinanciering in verband met virtuele valuta.

## **Volgende vergadering**

De volgende plenaire vergadering zal plaatsvinden van 27 tot en met 29 juni 2018 in Parijs. Uw Kamer zal na afloop van die vergadering wederom worden geïnformeerd.

De Minister van Financiën,  
W.B. Hoekstra

---

<sup>9</sup> *RegTech: Regulatory technology*: een term die wordt gebruikt om de technische ontwikkeling en innovatie aan te duiden waarmee instellingen beter en slimmer kunnen voldoen aan wet- en regelgeving. Houdt nauw verband met de ontwikkelingen op het gebied van *FinTech*.